

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Turo Kilpeläinen, Hannele Keränen, Leena Pöntynen, Paavo Sormunen, Karl Holm & Laura Partanen. Tampereen ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Teemu Jokinen, Piia Tienhaara & Anu Vainonen.**

Auditointivuosi **2022**, Karvin julkaisu **5:2022**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-724-1 pdf**

5 Vertaisoppimisen kuvaus

- Korkeakoulun itsearviointi

Kohde, kumppani ja tavoitteet

TAMKin vertaisoppimisen teemana oli systemaattiset laadunhallinnan menettelytavat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden varmistamiseksi ja kehittämiseksi (arviointialue 2). Teemaa tarkasteltiin kahden alateeman kautta:

- strategiset kansainväliset kumppanuudet sekä
- tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta ja taiteellinen toiminta.

Kumppaniorganisaatioksi valittiin TAMKin strateginen kumppani Hanze University of Applied Sciences (ks. [TAMK-blogi](#)). Valintaan vaikutti Hanzen samankaltainen profiili, monitieteisyys ja aiempi yhteistyö sekä benchmarkingin soveltamisen sisältävä kumppanuussopimus.

Korkeakoulut halusivat vahvistaa yhteistyötään strategisella tasolla sitoutumalla vertaisoppimisprosessiin. Tavoitteiksi asetettiin:

- toiselta ja yhdessä oppiminen pitäen mielessä yhteinen hyöty,
- molempien osapuolten laadunhallinnan menettelytapojen kehittäminen,
- kehittämisyhteistyön systematiikan vahvistaminen.

Yhteistoiminnalliselle vertaisoppimiskokemukselle luotiin kehikko sopimuksella, jossa määritettiin tavoitteet, tarkasteltavat teemat, prosessin luottamuksellisuus, avoimuus ja taloudelliset vastuut.

Prosessi ja arviointi

Prosessi käynnistyi keväällä 2019 ja syksyn kasvokkaisen suunnittelutapaamisen jälkeen vahvistettiin vertaisoppimissopimus. Prosessi jatkui itsearvioinneilla, jotka molemmat korkeakoulut toteuttivat valituista teemoista. Arviointien pohjalta suunniteltiin vierailun tarkempia teemoja ja työpajoja.

Vierailu Hanzeen 29.-31.1.2020 sisälsi:

- korkeakoulujen ja laadunhallinnan yleisesittelyt,
- vertaisoppimisen tavoitteiden ja kohteiden käsittely,
- yhteinen työpaja; kuinka korkeakoulut edistävät vaikuttavuutta ja uudistumista,
- kaksi alateeman työpajaa; systemaattiset laadunhallinnan menettelytavat ko. teemoissa,
- yhteenveto tuloksista, opeista ja keskustelu tulevista askelista.

Havaittuja yhteisen kehittämisen mahdollisuuksia edistettiin v. 2020 aikana, ja täydennettiin taiteellisen toiminnan osalta. Vastavierailu TAMKiin järjestettiin pandemian vuoksi verkkotilaisuutena ja -työpajoina.

Prosessi onnistui erittäin hyvin. Tavoitteet saavutettiin ja niiden vaikuttavuutta arvioitiin partnerin kanssa erityisesti päätös- ja debriefing-tilaisuuksissa. Prosessi osoitti Hanzen ja TAMKin kumppanuuden strategisen merkityksen ja vahvisti sitä, kuten Hanzen tiedekunnan dekaani kuvasi: "You really make it strategic, when you do something like this together."

Prosessin jälkeen yhteistyö ja yhdessä kehittäminen on jatkunut monella saralla. Prosessi loi ja vahvisti yhteyksiä toimijoiden välillä. Palautteissa korostui avoimuus, yhteisöllisyys ja yhdessä kehittämisen ilmapiiri. Molemmat osapuolet sitoutuivat ja olivat motivoituneita. Yhteinen keskustelualusta verkossa olisi voinut helpottaa vuorovaikutusta ja nopeuttaa asioiden etenemistä.

Havainnot ja uudet ideat

Kantavana ajatuksena oli vertaiskehittäminen. Tunnistetut kehittämiskohteet jakaantuivat kahden sovitun alateeman alle. Strategisissa kumppanuuksissa oltiin jo hieman syvemmillä yhteistyön tasolla, joten siinä lähdettiin vahvemmin luomaan uutta, hyvien käytäntöjen esittelemisen sijaan.

TKI-toiminnassa tunnistettiin selkeämmin tiettyjä hyviä käytänteitä, joista kumppanit halusivat oppia lisää. Hanzea kiinnosti erityisesti projektien suunnittelu- ja hallinnointiprosessi ja sen työkalu Oiva. TAMKille erityisen mielenkiintoinen oli TKI-toiminnan sisäisen auditoinnin malli (Research Audit), josta opittiin lisää Hanzen ja TAMKin asiantuntijoiden toteuttaman harjoitusauditoinnin kautta (ks. [TAMKjournal](#)).

TAMKille tarjoutui mahdollisuus oppia Hanzen vaikuttavuuteen liittyvästä määrittelytyöstä (esim. mittarit soveltavassa tutkimuksessa), jota on tehty systemaattisesti. Haasteet vaikuttavuuden

mittaamisessa ovat molemmilla samantyyppisiä, joten yhteinen keskustelu vaikuttavuuden mittaamisesta, viestimisestä ja erityisesti systematisoinnista nähtiin kiinnostavana.

Strategisten kumppanuuksien kehittämistyötä tehtiin yhdessä ja hyödyntämällä kumppanin olemassa olevia käytänteitä. Teemassa havaittiin ja priorisoitiin kehittämiskohteet:

- Kansainvälisen strategisen kumppanuuden käsitteen tarkempi määrittäminen
- Kriteeristön kehittäminen strategiselle ja/tai avainkumppanuudelle yhteistyön laadun ja prosessien arvioimisen tueksi
- Vaikuttavuuden arviointi; kuinka mitata muutakin kuin numeroita
- Yhteinen viestintäalusta; vaikuttava ja laajasti käytössä

Kolmea ensimmäistä saatiin vietyä hyvin eteenpäin. Keskeistä oli esim. strategisten kumppanuuksien määrittäminen osana prosessia. Viestintäalustaa ei rakennettu, koska se oli kehitteillä kansainvälisessä projektissa.

Hanzen sisäisen auditoinnin mallin pohjalta lähdettiin suunnittelemaan omaa TKI-toiminnan arviointitapaa. Menetelmä on tarkoitus ottaa käyttöön lukuvuoden 2021-2022 aikana.

Kaiken kaikkiaan vertaisoppiminen oli molemmille korkeakouluille hyödyllinen ja opettava kokemus, joka sitoutti laajasti ja tuki yhteistyön vahvistamista sekä laadunhallinnan kehittämistyötä.

Oman organisaation hyvät käytännöt

- Projektien suunnittelu- ja hallinnointiprosessi ja työkalu Oiva
- Strategisten kumppanuuksien hoitomalli; vastuuhenkilö asiainhoidolle
- Vaikuttavuuden tarkastelu
- Strategisissa kumppanuuksissa toimintasuunnitelmamalli

Kumppaniorganisaation hyvät käytännöt

- Tutkimuksen sisäisen auditoinnin malli
- Strategisten kumppanuuksien hoitomalli; asiakkuuden hallinta -tyyppinen
- Soveltavan tutkimuksen vaikuttavuuden tarkastelu
- Vaikuttavuuden havainnollistaminen tarinallistamisen kautta

Antakaa konkreettinen esimerkki/esimerkkejä, miten vertaiskumppanin hyviä käytäntöjä aiotaan hyödyntää tai on jo hyödynnetty.

- Vaikuttavuuden ajatusta laajennettu ja vahvistettu sen näkyvyyttä sekä tarinallistamisen hyödyntämistä
- 2021 lähdettiin suunnittelemaan sisäisen auditoinnin (TKI) mallin hyödyntämistä
- Kriteeristön muodostamista kv-kumppanuuksille työestetään laajemmin kuin strategisten kumppanuuksien osalta

Auditointiryhmän palaute

Alankomaalainen Hanze University of Applied Sciences toimi TAMKin auditoinnin vertaisoppimisen kohteena. Hanze on TAMKin strateginen kumppani. Vertaisoppimisprosessin avulla haluttiin

syventää kumppanuutta entisestään. Organisatorisesti Hanze ja TAMK ovat monella tavoin saman tyyppisiä. Lisäksi eurooppalaisen korkeakoulualueen (EHEA) kehittymisen näkökulmasta korkeakoulun valinta vertaisoppimiseen Alankomaista on varsin perusteltu.

Vertaisoppimisprosessi kesti toista vuotta. Vuoden 2019 aikana valmistauduttiin huolellisesti vertaisoppimisvierailuun muun muassa itsearviointien kautta. TAMK vieraili Groningenissa tammikuussa 2020. Vierailun avulla pyrittiin löytämään korkeakoulujen parhaita laadunhallinnan käytäntöjä vaikuttavuuden ja uudistamisen edistämiseen. Koronatilanteesta johtuen Hanzen vierailu TAMKiin toteutettiin etäyhteyksin.

Vertaisoppimisen tavoite voidaan nähdä täyttyneen hyvin. Hyvänä esimerkkinä toimii Groningeniin suuntautuneen vierailun toisena alateemana toiminut TKI-toiminta ja sen arviointitapa, joka on suunniteltu otettavaksi käyttöön TAMKissa lukuvuoden 2021–2022 aikana. Vastaavasti vaikuttavuuden mittaamisen ja osoittamisen tapoja esimerkiksi tarinallistamisen keinoin pyritään TAMKissa kehittämään jatkossa. Verkossa toteutetun toisen vertaisoppimisprosessin vaiheen sisältöjä on dokumentoitu mm. niin, että lopputulos arvioitiin yhdessä kumppanin kanssa ja vertaisoppimisprosessin kaikki sisällöt ja tulokset on dokumentoitu wikiin vertaisoppimisivulle. Itsearviointiraportin luvussa ”Havainnot ja uudet ideat” on nostettu rajallisesti esiin toisen vaiheen sisältöjä, mm. Oiva ja Research Audit.

TAMKin strategiset kumppanit on valittu huolellisesti, ja ne perustuvat laaja-alaiseen yhteistyöhön ja sen mahdollisuuksiin. Vertaisoppimisprosessin nähdään tukevan kumppanuuden kehittymistä ja syvenemistä tulevaisuudessa. Jatkossa TAMKin kannattaa kiinnittää huomioita strategisen yhteistyön merkityksen ja tavoitteellisuuden näkyvyyteen organisaation toiminnassa. Auditointiryhmä kannustaa TAMKia selventämään edelleen sitä, mitä lisäarvoa kansainvälinen strateginen kumppani tuo TAMKille ja toisin päin.